

PROIECT

privind principalele obiective urmărite în cazul alegerii ca membru al CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

CONSIDERAȚII GENERALE

Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției, este independent și se supune în activitatea sa numai legii. Membrii Consiliului Superior al Magistraturii răspund în fața judecătorilor și procurorilor pentru activitatea desfășurată în exercitarea mandatului.

În realizarea acestui rol esențial în statul de drept, Consiliului Superior al Magistraturii i-au fost conferite, prin lege organică, atribuții de administrare a carierei magistraților, de organizare și funcționare a instanțelor și parchetelor, de instanță de judecată în materie disciplinară (prin secțiile sale), precum și de adoptare sau, după caz, de avizare a actelor normative care vizează activitatea sistemului judiciar.

Activitatea Consiliului Superior al Magistraturii se repercutează asupra întregului sistem judiciar, astfel încât orice disfuncționalitate a acestui organism afectează activitatea instanțelor de judecată și a parchetelor și, în sens invers, percepția de credibilitate a justiției, ca putere în stat.

Cunoașterea completă și la timp a nevoilor sistemului judiciar, intervenția promptă și rapidă în eliminarea disfuncționalităților din sistemul judiciar, corelarea cu nevoile societății, în general, presupun o *comunicare* permanentă, bilaterală, internă, între magistrați și cei care îi reprezintă, dar și o *comunicare* externă, eficientă, cu principalii actori ai celorlalte puteri în stat și societatea civilă.

Nevoile profunde de reformare a sistemului judiciar și a legislației vechi, stufoase și inconsecvente determină necesitatea implicării active a Consiliului Superior al Magistraturii în spațiul public, *fără interese de grup sau individuale*, astfel încât independența justiției, în toate formele sale de manifestare, să constituie o constanță în statul de drept, recunoscută ca atare în exteriorul sistemului și percepută, inerent, de către magistrați.

Independența magistraților, ca valoare fundamentală în statul de drept, în realizarea căreia i-au fost conferite Consiliului Superior al Magistraturii toate funcțiunile sale, este afectată de o serie de factori *obiectivi* (condițiile materiale și financiare în care se desfășoară activitatea - insuficiența resurselor umane, necorelarea volumului de activitate cu schema de personal, spații de lucru insuficiente sau insalubre, legislație instabilă, organizare judiciară ineficientă), dar și de factori *subiectivi* (comportamente improprii ale unor magistrați, întârzieri în elaborarea și aplicarea unor strategii pe domenii de activitate, poziții publice neprincipiale ale factorilor politici în raport cu soluțiile magistraților).

OBIECTIVE

Pornind de la aceste idei cu caracter general care vizează activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, în calitate de garant al independenței justiției, **obiectivele** pe care le urmăresc, în cazul în care voi fi aleasă ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii, în calitate de reprezentant al parchetelor de pe lângă curțile de apel, vizează consolidarea independenței procurorilor pe toate palierele creionate mai sus. Astfel:

A. Consolidarea și apărarea statutului procurorului

Legea nr. 303/2004 consacră independența și stabilitatea procurorilor. Constituția României consfințește statutul judecătorului, care este independent și se supune numai legii, în timp ce, în cazul procurorilor, se statuează doar principiile legalității, imparțialității și controlului ierarhic.

Intențiile de clarificare a statutului procurorilor, exprimate de către legiuitori și executiv, au cunoscut o poziționare publică în raport cu acest aspect, în sensul menținerii calității de magistrați a acestora, scoaterii de sub autoritatea Ministrului Justiției, întăririi independenței procurorilor prin înlăturarea controlului ierarhic superior.

În contextul intențiilor declarate de modificare a Constituției României și de legiferare a unui statut clar al procurorului, rolul Consiliului Superior al Magistraturii este evident. Susținerea unui statut al procurorului similar cu cel al judecătorului, independent și inamovibil, este o obligație *permanentă* a oricărui membru al Consiliului, dublată, în egală măsură, de obligația identificării instrumentelor legislative necesare asigurării unui buget corespunzător funcționării în condiții optime a Ministerului Public.

B. Apărarea independenței, imparțialității și reputației profesionale a procurorilor

În calitatea sa de garant al independenței justiției, Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a apăra procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența și imparțialitatea, ori ar crea suspiciuni cu privire la aceasta.

Premisa statului de drept și garanția fundamentală a unui proces echitabil, garanția încrederii în magistrați sunt date de independența și imparțialitatea acestora. Respectarea independenței și imparțialității procurorilor presupune absența oricărei ingerințe în deciziile procurorilor și în modul de gândire a acestuia.

Se impune reacția rapidă a Consiliului Superior al Magistraturii în apărarea sistemului judiciar prin luarea unor poziții clare, ferme, fără a fi conflictuale, în toate cazurile în care luările de poziții din mediul public constituie o veritabilă formă de presiune asupra procurorilor .

În egală măsură, se impune același tip de reacție și în cazul în care luările de poziții privesc abateri concrete ale unor procurori de la aplicarea acestor principii de independență și imparțialitate.

Sesizarea, chiar și din oficiu, a Consiliului Superior al Magistraturii, în ambele situații, și dispunerea verificărilor necesare de către Inspekția Judiciară, se impune cu prioritate.

De asemenea, este necesară stabilirea unor termene scurte în soluționarea cererilor de apărare a reputației profesionale formulate de către magistrați, hotărârile pronunțate în această materie urmând a fi diseminate nu numai prin publicarea pe site-ul instituției și comunicate de presă, ci și prin comunicarea lor către instanțe și parchete. Se adaugă, în funcție de mijloacele folosite în știrbirea reputației unui magistrat, posibilitatea sesizării altor organisme.

C. Administrarea carierei magistraților

1. modificarea sistemului de evaluare profesională a magistraților, stufos, greoi și ineficient, care nu oglindește în mod real performanțele procurorilor,
2. asigurarea posibilității de avansare pe loc pe funcții de execuție, prin organizarea unor concursuri în acest scop
3. promovarea unei politici de personal integrate între Ministerul Public (cu toate componentele sale, inclusiv DIICOT și DNA) și Consiliul Superior al Magistraturii, astfel încât politica de transferuri, detașări, etc. să fie corelată cu cea de derulare a interviurilor în cadrul DIICOT, DNA și de delegări desfășurată de către Ministerul Public
4. modificarea perioadei de exercitare a funcției de conducere la 4 ani, cu posibilitatea prelungirii, fără concurs, a acestuia, pe o perioadă similară, sub condiția verificării prealabile a performanțelor manageriale

5. regândirea sistemului de avansare pe funcții de execuție, prin introducerea criteriilor de valorificare a experienței profesionale și a performanțelor obținute în activitatea anterioară, raportate la media pe parchete

6. revizuirea politicii de detașări a procurorilor, în condițiile în care, în cea mai mare parte, aparatul tehnic din Consiliul Superior al Magistraturii funcționează cu un număr foarte mare de procurori, prin comparație cu multe unități de parchet funcționează cu deficit important de procurori

7. introducerea în programul de formare profesională continuă și în tematica activităților de același gen a formelor de pregătire a procurorilor în acord cu realitățile politici penale implementate de Ministerul Public – evaziune fiscală, spălare de bani, corupție, contrabandă. De asemenea, pregătirea magistraților în vederea implementării viitoarelor Coduri de procedură penală și penal

8. înlesnirea accesului procurorilor la forme de pregătire organizate și finanțate de instituții europene

9. asigurarea unor condiții corecte în activitatea de promovare ca judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, astfel încât procurorii să aibă posibilitatea reală de a accede în această demnitate, cu respectarea standardelor de profesionalism și conduită profesională și morală.

D. Organizarea și funcționarea parchetelor

1. Înființarea unor birouri de procurori anume desemnați la nivelul parchetelor de pe lângă curțile de apel, care să efectueze verificările preliminare dispuse de către Inspekția Judiciară și controalele și verificările dispuse de către conducătorul unității, având în vedere modificările Legii 317/2004 cu privire la Înființarea Inspekției Judiciare ca structură cu personalitate juridică în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, Ordinul nr.115/2012 al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și prevederile Regulamentului de Ordine Interioară a parchetelor aprobat prin

Ordinul 529/C/2007 al Ministrului Justiției referitoare la atribuțiile procurorilor generali ai parchetelor de pe lângă curțile de apel

2. reformularea criteriilor de statistică judiciară, distincte în privința activității parchetelor de pe lângă curțile de apel, în condițiile în care, spre deosebire de activitatea parchetelor de pe lângă tribunale și judecătorii, activitatea parchetelor de pe lângă curțile de apel privește, pe lângă activitatea de soluționare a dosarelor penale potrivit competenței atribuite de dispozițiile Art. 28¹ C.p.p., și activități de coordonare și control, soluționarea procedurilor speciale instituite prin Legea nr. 302/2004 și OUG 194/2002 și art. 493¹ C.p.p. Aceste criterii vor permite o analiză concretă a necesarului de procurori la acest nivel, raportat la scheme menținute la același nivel din anul 1993 și la competențele menținute în viitorul Cod de procedură penală

3. susținerea necondiționată a conducătorilor unităților de parchet în asigurarea a unor spații corespunzătoare de desfășurare a activității prin avizul conform pe proiectele de buget, implicarea factorilor externi administrativi și economici în susținerea nevoilor Ministerului Public

4. stabilirea unui volum optim de activitate la nivelul parchetelor, cu influențe directe asupra dimensionării schemelor

5. lărgirea competențelor colegiilor de conducere, similar cu cele ale instanțelor de judecată

6. reformularea structurilor de poliție judiciară în subordinea directă a parchetelor, deziderat urmărit de Ministerul Public

7. revizuirea schemelor de personal auxiliar de specialitate, în contextul informatizării sistemului judiciar (ECRIS, arhivare electronică, baze de date) și creșterii constante a volumului de activitate

E. În materie disciplinară

1. aplicarea coerentă și echilibrată a măsurilor de sancționare disciplinară a procurorilor, cu respectarea dreptului la apărare și la un proces echitabil.

2. stabilirea unor criterii clare de delimitare a răspunderii disciplinare în unele dintre cazurile prevăzute de art. 99 din Legea nr. 303/2004, pentru a nu se aduce atingere principiului independenței în măsurile dispuse și soluțiile pronunțate de către procurori, precum și atacării acestora doar în condiții de control judiciar. Se au în vedere modificările aduse sistemului sancționator în materie disciplinară – art. 99 lit. i, r și s, în condițiile în care Consiliul Superior al Magistraturii nu are rolul de instanță de control judiciar în cenzurarea conținutului sau modului de redactare a actelor magistraților;

3. stabilirea unor criterii de demarcare între conținutul penal dat de dispozițiile art. 246 Cod penal și 249 Cod penal și conținutului disciplinar dat de disp. Art. 99 lit. t din Legea nr. 303/2004, pentru a evita dubla verificare a magistraților, penal și disciplinar;

4. înlăturarea factorului politic (ministrul justiției) din calitatea de titular al acțiunii disciplinare, prin propunerea unor modificări legislative;

F. Activitatea de avizare sau adoptare a actelor normative care vizează activitatea parchetelor

1. modificarea Regulamentului de Ordine interioară a parchetelor, pentru eliminarea atribuțiilor nonjudiciare reținute în sarcina procurorilor (în materie de grefă, cheltuieli judiciare, confiscare, etc.)

2. actualizarea Nomenclatorului arhivistic, ce datează din anul 1997, cu mult depășit față de legislația actuală, eliminându-se astfel interpretarea diferită în cartarea și înregistrarea lucrărilor în Ministerul Public

3. obligativitatea acordării avizului conform de către Consiliul Superior al Magistraturii în cazul legislației care privește sistemul judiciar în ansamblul său sau pe componente de activitate.

CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE, EFICIENTIZAREA ȘI CREȘTEREA TRANSPARENȚEI CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

Așa cum am arătat în partea introductivă a proiectului, activitatea eficientă a Consiliului Superior al Magistraturii este indisolubil legată de existența unei bune comunicări bune interne și externe .

Comunicarea directă între membrul ales cu procurorii reprezentați se va efectua prin:

- deplasări periodice la sediile parchetelor și organizarea de întâlniri cu procurorii, în vederea cunoașterii problemelor reale ale acestora, întocmirea unor minute ale acestor întâlniri și comunicarea modului de rezolvare a problemelor ridicate sau a demersurilor efectuate în acest sens.
- comunicarea în mediul on-line (adresă de e-mail a reprezentantului în Consiliul Superior al Magistraturii) și telefonic între procurori și reprezentantul ales în vederea soluționării operative a problemelor magistraților și formularea propunerilor de îmbunătățire a activității.
- luarea deciziilor care privesc activitatea și cariera magistraților, statutul acestora, doar după consultarea într-un termen rezonabil a colectivelor de procurori și punerii la dispoziția acestora a proiectelor inițiale și finale a actelor normative, înainte de a fi adoptate de CSM.
- realizarea unui dialog real cu asociațiile profesionale ale magistraților, sensibilizarea Consiliului Superior al Magistraturii față de cerințele acestora
- prezentarea, anual, a unui bilanț al activității desfășurate de fiecare membru .

De asemenea, se constată necesitatea îmbunătățirii comunicării interne în chiar sânul Consiliului Superior, plasarea interesului sistemului judiciar în vârful coordonatelor activității desfășurate, eliminarea intereselor de grup sau individuale în susținerea unor poziții contradictorii.

În egală măsură, adoptarea unei strategii de comunicare raționale cu spațiul public cu instituții și organisme interne și internaționale este de natură să sporească credibilitatea sistemului judiciar și să ateste eforturile acestuia în realizarea implementărilor strategiilor naționale și sectoriale de reformă a justiției și politicilor penale ale statului român.

Adoptarea unor strategii de comunicare rezonabile și pertinente presupune, în mod necesar, accentuarea transparenței activității Consiliului. Sub acest aspect, se impune :

- publicarea tuturor materialelor avute în vedere la emiterea deciziilor, pe site-ul instituției, anterior emiterii deciziilor,
- exprimarea publică a votului fiecăruia dintre membrii, evitându-se, astfel, ascunderea responsabilității în spatele secretului votului și crearea unor grave carențe de încredere asupra activității membrilor.

Crearea premiselor unui dialog activ, bazat pe deplină egalitate și demnitate cu celelalte puteri în stat, este de natură să asigure rolul și locul sistemului judiciar, înțelegerea nevoilor acestora de către clasa politică și societatea civilă, asigurarea, astfel, a condițiilor reale de finanțare și funcționare a sistemului judiciar, condiție și efect, totodată, în asigurarea independenței magistraților.

PROCUROR GENERAL
LUMINIȚA PALADE

